

พรโชค อุสมบุญ 2552: ศึกษาลักษณะภาษาถิ่นจันทบุรี: กรณีศึกษาดำบลท่าช้าง และตำบลแสง
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย) สาขาวิชาภาษาไทย
ภาควิชาภาษาไทย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญเหลือ ใจมโน, Ph.D.
144 หน้า

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะภาษาถิ่นจันทบุรีเปรียบเทียบกับภาษาไทย มาตรฐานและ
ศึกษาคำศัพท์สำนวนภาษาถิ่นจันทบุรีที่สะท้อนวัฒนธรรมของท้องถิ่น ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ ข้อมูล
ปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์ สันทนาแล้วนำมาวิเคราะห์ โดยศึกษาจากผู้ออกภาษาดำบลท่าช้าง ตำบลแสง
ทั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ความรู้และหลักเกณฑ์จากเอกสาร และงานวิจัยมาวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ด้วย

ผลการศึกษา ลักษณะภาษาถิ่นจันทบุรี พบว่า ภาษาถิ่นจันทบุรีมีหน่วยเสียง 3 ชนิด คือ หน่วยเสียง
พยัญชนะ 21 หน่วยเสียง หน่วยเสียงสระ 18 หน่วยเสียง และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียง เมื่อนำคำ
ภาษาถิ่นจันทบุรีมาเปรียบเทียบกับภาษาไทยมาตรฐาน มีลักษณะ 3 ประการ คือ 1) ลักษณะคำที่ต่างกัน
ทุกประการทั้งเสียงพยัญชนะ เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ เป็นคำศัพท์เฉพาะของท้องถิ่น 2) ลักษณะคำ
ที่คล้ายกันบางประการ เป็นลักษณะคำที่คล้ายกันในเสียงพยัญชนะ เสียงสระ แต่มักพบว่ามีเสียงวรรณยุกต์
แตกต่างกัน เพราะมีชนพื้นเมืองดั้งเดิมเป็นชาวเขมรจึงมีฐานเสียงของเขมร กล่าวคือ ไม่มีเสียงวรรณยุกต์
3) ลักษณะคำที่คล้ายกันทุกประการ เป็นลักษณะที่พบมากที่สุด เนื่องจากปัจจุบันใช้ภาษาไทยมาตรฐาน
เป็นภาษาในการสื่อสารมากกว่าภาษาถิ่น คำศัพท์ภาษาถิ่นจันทบุรียังแสดงให้เห็นการถ่ายทอดวัฒนธรรม
ใน 5 ลักษณะ คือ 1) วัฒนธรรมทางวัฒนธรรม ซึ่งสะท้อนเรื่องอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย 2) วัฒนธรรม
ทางสภธรรม ซึ่งสะท้อนเรื่องวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ และอาชีพ 3) วัฒนธรรมทางจิตใจ สะท้อนเรื่องความเชื่อ
พิธีกรรม ศาสนา 4) วัฒนธรรมทางสุนทรียภาพ ซึ่งสะท้อนเรื่องดนตรี กีฬา ศิลปะ 5) วัฒนธรรมทางภาษา
ซึ่งสะท้อนเรื่องภาษาพูด สำนวน ถ้อยคำสำเนียง และจากการศึกษาคำศัพท์ภาษาถิ่นจันทบุรีที่สะท้อนวัฒนธรรม
พบว่า คำศัพท์มีความหลากหลาย เพราะในจังหวัดจันทบุรีมีชนชาติหลายเชื้อชาติ ทั้งญวน ของ ลาว เขมร